

ХУЛОСАИ

комиссияи экспертии шурои диссертациони 6D.KOA-020-и назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон оид ба диссертацияи Раҳимӣ Мичгона Раҳим дар мавзуи «Таҳаввули тасвири симои зан-модар дар шеъри замони Истиқлол (дар заминаи ашъори Раҳмат Назрӣ, Фарзона ва Озар Салим)» барои дарёфти дараҷаи илми номзади илмҳои филологӣ аз рӯи ихтисоси 10.01.01 – Адабиёти тоҷик; равобити адабӣ

Диссертацияи Раҳимӣ Мичгона Раҳим ба таҳқиқи масъала ва мавзӯҳои муҳими илми адабиётшиносии тоҷик – тасвири симои зан-модар дар адабиёти замони Истиқлол, заминаҳои ташаккул ва таҳаввули ин образи бадеӣ ва таъини арзишҳои адабию зебоишинохтӣ ва маърифатӣ хунарии он бахшида шудааст. Диссертант бо таъки ба таҳқиқоти донишмандон ва раванди таҳаввули шеър дар ин давра шоирони замони Истиқлолро ба се насл тақсим намуда, ашъори дар мавзуи зан-модар сурудаи онҳоро таҳқиқ кардааст. Дар диссертация аз ҳар се насли суҳанварони ин давра шоироне интихоб шудаанд, ки бо таҳқиқи ашъори онҳо метавон раванди таҳаввули тасвири симои зан-модарро дар адабиёти ин давра муайян кард. Диссертант барои таъини таҳаввули тасвири симои зан-модар дар шеъри замони Истиқлол ашъори Раҳмат Назрӣ, Фарзонаи Хуҷандӣ ва Озар Салимро ба сифати сарчашмаи асосӣ интихоб карда, ашъори дар ин мавзӯ сурудаи онҳоро мавриди таҳқиқи диссертационӣ қарор гирифтааст.

Аҳамияти ин кори диссертационӣ, пеш аз ҳама, аз он иборат аст, ки бори нахуст масъалаи таҳаввули тасвири симои зан-модар дар шеъри замони Истиқлол ба таври монографӣ мавриди таҳқиқи ҳамаҷониба қарор гирифта, вижаҳои таҳаввули мавзӯ муайян гардидааст. Навгони илми диссертация дар он зоҳир меёбад, ки бори нахуст дар адабиётшиносии тоҷик мавқеи зан-модар дар мисоли шоирони се насл, ки эҷодиёти онҳо дар миёни муҳаққиқон эътироф шудаанд, таҳқиқ шудааст. Таини мавқеи ороҳҳои адабӣ дар тасвирҳои шоирона ва завқи зебоишинохтии шоирони замони Истиқлол дар тасвири симои зан-модар

аз навгонии муҳимми дигари диссертатсия ба шумор меравад.

Маводи диссертатсия ва дастовардҳои илмии таҳқиқ дар омӯзиш ва таҳқиқи образҳои шеърӣ дар адабиёти форсӣ-тоҷикӣ, аз ҷумла адабиёти муосири тоҷик, барои пажӯҳишгарон маводи фаровон дода метавонад. Натоҷи ба даст омада аз таҳқиқи мавзӯ дар шинохти хусусиятҳои асосии шеъри замони Истиқлол ва таъйини таҳаввули мавзӯҳои ҷудогана, алалхусус тасвири образҳои шеърӣ барои муҳаққиқони ҷавон ба сифати дастур хидмат карда метавонад.

Диссертатсия ба талаботи банди 31, 33-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ шудааст, мувофиқ мебошад. Диссертатсия бо таъя ба дастовардҳои ҷадиди илми адабиётшиносии тоҷик навишта шуда, дорои мазмун ва мантиқи ягонаи дохилӣ мебошад. Натиҷа ва нуктаҳои илмии барои ҳимоя пешниҳодшуда саҳми шахсии муаллифи диссертатсияро нишон медиҳанд.

Мавзӯ ва мазмуни таҳқиқи диссертатсионӣ бо шиносномаи ихтисоси 10.01.01 – Адабиёти тоҷик; равобити адабӣ мувофиқ мебошад.

Натиҷаҳои асосӣ, хулосаҳои таҳқиқ ва тавсияҳои муаллиф дар 12 мақола, ки 5-тои он дар маҷаллаҳои илмии тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба таъ расидаанд, инъикос ёфта, бо мазмун ва мавзӯи диссертатсия бевосита алоқаманд мебошанд. Автореферати диссертатсия ва мақолаҳои нашркардаи унвонҷӯ фарогири мазмуну муҳтавои диссертатсия мебошанд. Мақолаҳои илмии интишорёфтаи муаллиф ва теъдоди маводи ҷопшуда ба талаботи бандҳои 34 ва 35-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ мувофиқат менамоянд.

Дар диссертатсияи Раҳимӣ Мичгона Раҳим истифодаи мавод бидуни ишора ба муаллиф ё маъхаз ба назар намерасад. Ин аз риоя шудани банди 37-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ гувоҳӣ медиҳад.

Дар хулосаи диссертатсия дастовардҳои таҳқиқ ва моҳияти

масъалаҳои меҳварӣ зикр ёфта, дурнамои мавзуи кори диссертатсионӣ таъин шудааст. Аҳаммияти таҳқиқ, навгониҳои илмии диссертатсия ва арзиши амалии онро ба назар гирифта, комиссияи экспертӣ ба чунин хулоса омад, ки диссертатсияи номзоди Раҳимӣ Миҷгона Раҳим дар мавзуи «Таҳаввули тасвири симои зан-модар дар шеъри замони Истиклол (дар заминаи ашъори Раҳмат Назрӣ, Фарзона ва Озар Салим)» кори таҳқиқии анҷомёфта буда, ба талаботи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯ мебошад ва онро барои дарёфти дараҷаи илмии номзоди илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 10.01.01 – Адабиёти тоҷик; равобити адабӣ ба ҳимоя пешниҳод кардан мумкин аст.

Комиссияи экспертӣ дар асоси банди 60-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ пешниҳод менамояд:

1. Диссертатсияи Раҳимӣ Миҷгона Раҳим дар мавзуи «Таҳаввули тасвири симои зан-модар дар шеъри замони Истиклол (дар заминаи ашъори Раҳмат Назрӣ, Фарзона ва Озар Салим)» барои дарёфти дараҷаи илмии номзоди илмҳои филологӣ, аз рӯйи ихтисоси 10.01.01 – Адабиёти тоҷик; равобити адабӣ дар ҷаласаи шурои диссертатсионии 6D.KOA-020-и назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон тариқи овоздиҳии ошкоро ба ҳимоя қабул карда шавад.

2. Комиссияи экспертӣ муҳаққиқони зеринро, ки корҳои илмӣ-таҳқиқонашон ба ихтисоси 10.01.01 – Адабиёти тоҷик; равобити адабӣ мувофиқатдоранд, ба ҳайси муқарризони расмӣ пешниҳод менамояд:

– **Нуров Нуралӣ Норович** – доктори илмҳои филологӣ, профессор, директори Институти илмӣ-тадқиқотии илмҳои ҷомеашиносии Муассисаи давлатии таълимии “Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров”;

– **Бехрӯзи Забехулло** – номзади илмҳои филологӣ, мудири шӯъбаи адабиёти муосири Институти забон ва адабиёти ба номи Рӯдакии Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон;

3. Ба сифати муассисаи пешбар **Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни** пешниҳод мешавад.

4. Барои гузоштани эълони ҳимоя, матни диссертатсия ва автореферати он дар сомонаҳои Донишгоҳи миллии Тоҷикистон ва Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷозат дода шавад.

5. Барои чопи автореферат бо ҳуқуқи дастнавис ва ирсол гардидани он ба суроғҳои таъиншуда иҷозат дода шавад.

Раиси комиссияи эксперти:

доктори илмҳои филологӣ, профессор,
узви шурои диссертатсионӣ

Низомӣ М.З.

Аъзои комиссияи эксперти:

доктори илмҳои филологӣ, профессор,
узви шурои диссертатсионӣ

М. Нарзикул.

доктори илмҳои филологӣ, профессори
кафедраи таърихи адабиёти
Донишгоҳи миллии Тоҷикистон

Солехов М.О.

« 5 » июли соли 2024.